

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo financija
Carinska uprava

Novi kompjutorizirani provozni sustav faze 6

TATJANA BRNČIĆ,
CARINSKA UPRAVA, 20.05.2026.

Prava i obveze osoba u vezi s carinskim zakonodavstvom

- sve razmjene i pohrana informacija (deklaracija, zahtjeva ili odluka) obavljaju se uporabom tehnika **elektroničke obrade podataka**:
 - ▶ između carinskih tijela
 - ▶ između carinskih tijela i gospodarskih subjekata
- sredstva za razmjenu i pohranu informacija koja nisu tehnike elektroničke obrade podataka mogu se koristiti:
 - ▶ kada je to opravdano vrstom prometa ili kad uporaba tehnika elektroničke obrade podataka nije primjerena za dotične carinske formalnosti (kad je tako propisano);
 - ▶ privremeno, u slučaju privremenog pada sustava računalne obrade podataka carinskih tijela ili gospodarskih subjekata (uz prethodno odobrenje carinskog tijela)

Pravna osnova provoznog postupka

- ▶ Postupak provoza temelji se na odredbama:
- ▶ čl. 89., 141., 210., 226. – 236. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije;
- ▶ čl. 184. – 200. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije;
- ▶ čl. 1. 159. – 171., 272. – 321. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije.

Carinsko zakonodavstvo Unije

- Carinsko zakonodavstvo Unije uvelo je nove odredbe za robu koja se unosi na carinsko područje Unije (čl. 127. do 129. CZU-a);
- s ciljem povećanja detalja i kvalitete podataka u ulaznim sigurnosnim deklaracijama (Entry Summary Declaration (ENS));
- NCTS-P5 je u potpunosti usklađen s Carinskim zakonikom Unije (CZU), osim odredbi vezanih uz ENS podatke;
- članak 130. stavak 1. CZU-a stvorio je pravnu osnovu za podnošenje kombinirane proвозne carinske deklaracije sa svim podacima za ENS (tzv. kombinirane deklaracije).

Ulazna skraćena deklaracija (ENS)

- sva roba unesena na carinsko područje EU mora biti obuhvaćena ulaznom skraćenom deklaracijom (ENS);
- ENS se podnosi carinskom uredu prvog ulaska u carinsko područje Unije, koristeći elektronički postupak (čl. 127. CZU-a);
- ENS mora sadržavati elemente podataka definirane u Prilogu B DUCZU;
- potpuni ENS mora sadržavati sve obvezne elemente podataka specifične za vrstu prijevoza ili poslovni model.

Što je NCTS

- NCTS je **zajednički alat informacijske tehnologije** i jedan od glavnih carinskih sustava EU-a;
- u primjeni je više 20 godina i obrađuje više od 11,2 milijuna međunarodnih pošiljki godišnje;
- povezuje 41 zemlju (EU 27, Švicarska i Lihtenštajn, Norveška i Island, Turska, Sjeverna Makedonija, Srbija, UK, Ukrajina, Gruzija, Crna Gora i Moldavija, Andora i San Marino);
- omogućuje potpunu automatizaciju provoza robe diljem EU, primjenu elektroničkih carinskih usluga bez papira, čineći ih pouzdanijima, znatno sigurnijima i otpornijima na prijevare;
- olakšava trgovinu uz povećanje zaštite carinskih prihoda EU-a, a time i vlastitih resursa EU-a;
- omogućava gospodarstvenicima integraciju vlastitih procedura svoje u svoje "just in time" logističke lance.

Opt-in vs Opt-out zemlje

Opt-in NA

- nacionalne administracije omogućuju podnošenje proвозne deklaracije s ENS podacima;
- razmjenjuju podatke s gospodarskim subjektima i povezane su s ICS2-CR putem TED-a (Transit ENS Data Processing Bridgea).

Opt-out NA

- nacionalne administracije koje ne omogućuju podnošenje TD-a s ENS podacima;
- NTA aplikacije nisu integrirane s ICS2 Common Repositoryjem za podnošenje ENS podataka.

Benefiti NCTS faze 6

- podnošenje kombinirane deklaracije uz korištenje prednosti jedinstvenog sustava „od početka do kraja”;
- razvoj kapaciteta za upravljanje rizicima na razini EU-a kao potpore aktivnostima država članica;
- sustavnija suradnja između carinskih i drugih nadležnih tijela;
- deklaracija koja sadrži sve potrebne informacije o robi za potrebe sigurnosne analize rizike te odredbe i uvjete koje se odnose na stavljanje robe u provozni postupak;
- NCTS 6, putem TED-a, podatke o robi koji su potrebni za sigurnosne analize rizike, dostavlja ICS 2 sustavu;

NCTS 6 Opt-in

- potpuni ENS podaci;
- ENS se izdvaja iz proвозne deklaracije i šalje ICS2 sustavu;
- odvojeni proвозni i ENS MRN-ovi;
- validacija životnog ciklusa ENS-a, analiza rizika;
- preporuke kontrole vraćene NCTS-u;
- izmjena kombinirane deklaracije i zahtjev za dodatnim informacijama (upućivanja) do puštanja u proвоз;
- izmjena ENS podataka (ne podataka o proвозu) i zahtjev za dodatnim informacijama (upućivanja) nakon puštanja obrađuju se putem NCTS-a.

Vrste provozne deklaracije i obavijesti (oznake D)

- D1 - provozna deklaracija;
- D2 - provozna deklaracija koja sadržava manje podataka (željeznički, zračni i pomorski prijevoz)
- D3 - Posebni postupak – provoz – uporaba elektroničke prijevozne isprave kao carinske deklaracije – (zračni i pomorski prijevoz)
- D4 - Obavijest o podnošenju robe u pogledu prethodno podnesene provozne deklaracije

Podnošenje deklaracije prije podnošenja robe –(prelodged)

- čl. 171. CZU-a omogućava deklarantu podnošenje carinske deklaracije prije podnošenja robe,
- deklaracija se ne može prihvatiti prije nego je roba podnesena,
- roba se mora podnijeti najkasnije 30 dana od podnošenja deklaracije, u suprotnom mijenja status u ODBIJENO,
- deklarant šalje **Obavijest o podnošenju robe (IE170)** – podaci iz kolone D4 Priloga B,
 - deklaracija mijenja status u „Prihvaćeno”
- AR se obavlja već na prethodno podnesenoj deklaraciji,
- **kad provozni postupak slijedi nakon izvoza, provezna deklaracija ne smije se podnijeti prije podnošenja robe**

Izmjene i poništenje prethodno podnesene (prelodged) deklaracije

- može se mijenjati sve do podnošenja robe,
- zahtjev za izmjenu deklarant podnosi elektroničkom porukom,
- sustav bilježi podatke zadnje (prihvaćene) izmjene, deklaracija ostaje u statusu „**Prethodno podnesena**”,
- zahtjev za poništenje deklarant šalje elektroničkom porukom upisujući razlog za poništenje,
- ako je poruka valjana sustav automatski šalje elektroničkom poruku o poništenju, deklaracija mijenja status u „*Otkazano*”
- Istekom timera od 30 dana, deklaracija se automatski odbija - smatra se da deklaracijanije niti podnesena
- sve do podnošenja robe, prelodged deklaracija nema pravnu snagu i na te izmjene se ne odnose odredbe čl. 173. CZU-a .

Kombinirana deklaracija

- deklaracija koja sadrži sve potrebne informacije o robi za potrebe sigurnosne analize rizike te odredbe i uvjete koje se odnose na stavljanje robe u provozni postupak;
- podnosi se u sustavu NCTS 6;
- NCTS 6, putem TED-a, podatke o robi koji su **potrebni za sigurnosne analize rizike, dostavlja ICS 2 sustavu;**

Prikaz razine proвозne deklaracije

Deklaracija (D)

Glavna pošiljka (MC)

Interna pošiljka (HC)

Stavka interne
pošiljke (HI)

- D - podaci vrijede za sve pošiljke i stavke deklaracije
- MC - podaci vrijede za sve stavke unutar određene MC
- HC - podaci vrijede za pojedinu stavku/HI

Razina „Deklaracija” (D)

- Otpremni carinski ured 1x
- Odredišni carinski ured 1 x
- Ured izlaz za provoz 9 x
- Provozni ured 9x
- Carinski ured prvog ulaska – COFE 9 x
- Korisnik provoznog postupka 1 x
 - Adresa 1x
 - Osoba za kontakt 1x
- Zastupnik 1 x (Representative)
 - Adresa 1 x
 - Osoba za kontakt x
- Osiguranja 9x
- Referentni broj osiguranja (GRN) 99x

Pošiljka (Consignment 1x)

- **Prijevoznik 1x**
 - **Adresa (1x)**
 - Osoba za kontakt 1x
- Prijevozno sredstvo u odlasku 999 x
- Zemlja provoza pošiljke 99 x
- Aktivno prijevozno sredstvo na granici 9 x
- Mjesto utovara 1x
- **Mjesto istovara 1x**
- **Mjesto prihvaćanja 1x**
- **Mjesto dostave 1x**
- Prijevozna oprema 9999 x
 - Plombe 99x
- Referentna oznaka robe 9999 x

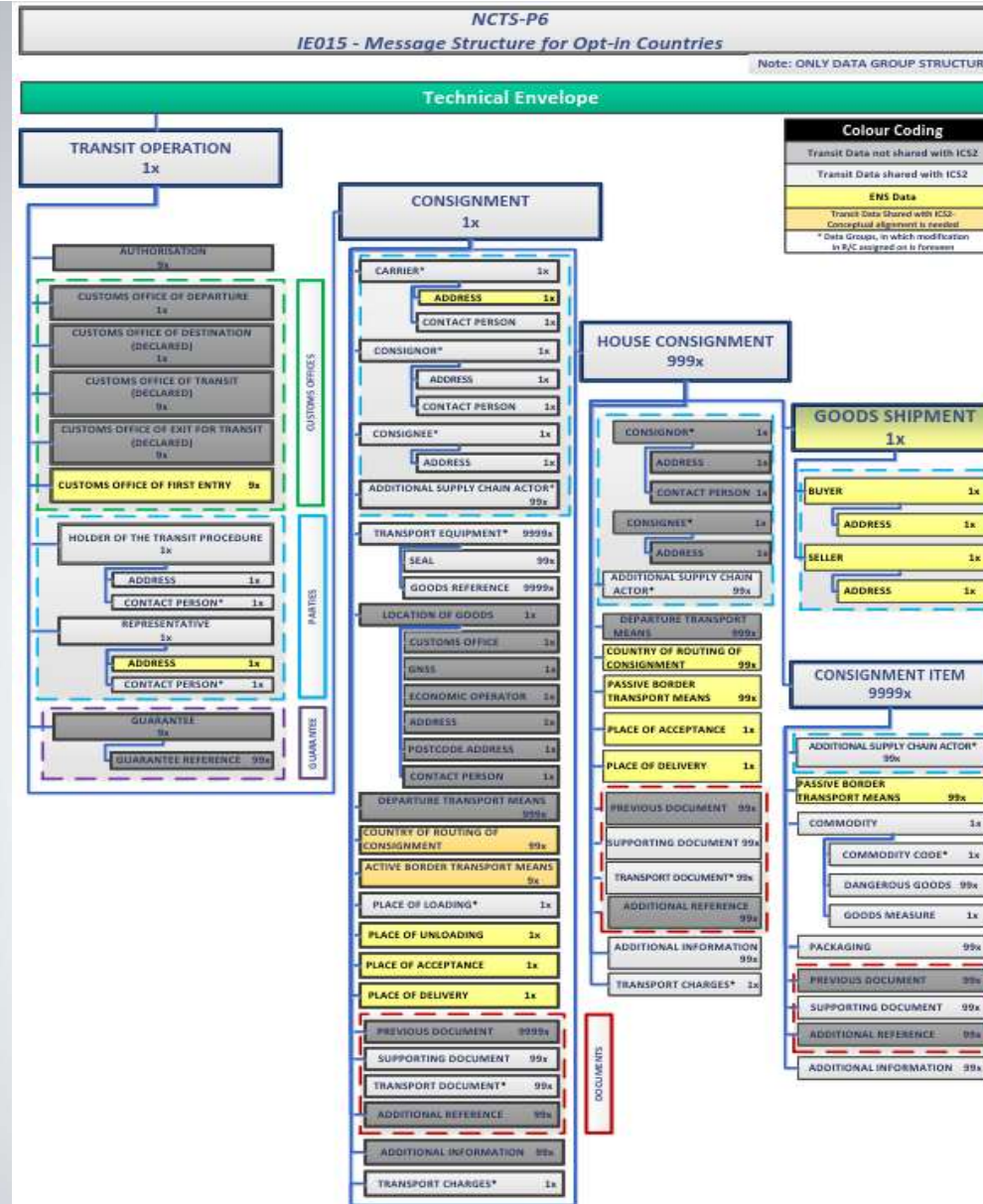
Interna pošiljka (House Consignment 999 x)

- Zemlja provoza pošiljke 99 x
- Pasivno prijevozno sredstvo na granici 99 x
- Mjesto prihvaćanja 1x
- Mjesto dostave 1x
- Stranke
 - Kupac 1x
 - ✓ Adresa
 - Prodavatelj 1x
 - ✓ Adresa
- Isprave i dodatni podaci
 - Prethodna isprava 99 x
 - Priložene isprave 99 x
 - Transportni dokument 99 x

Stavka interne pošiljke (Consignment Item 9999 x)

- Prijevozna sredstva
 - Prijevozno sredstvo na granici 99 x
- Prepoznavanje robe 1x
 - Tarifni podbroj Harmoniziranog sustava 1x
 - Oznaka CUS 99x
- Oznaka kombinirane nomenklature 1x
- Pakiranje 99x
- Prethodna isprava 99x
- Priložene isprave 99x
- Dodatna referentna oznaka 99x
- Dodatni podaci 99x

Podatkovni elementi (PE) u proveznoj deklaraciji

Carinski dug i osiguranja

- svrha osiguranja je privremena obustava carina i ostalih davanja na robu koju se stavlja u proвозni postupak;
- polaganje osiguranja kojim se osigurava plaćanje bilo kakvog duga koji može nastati uvjet je za prijevoz robe u okviru zajedničkog proвозnog postupka/postupka proвозa Unije;
- referentni iznos je iznos koji odgovara iznosu uvozne ili izvozne carine i drugih plativih davanja;
- osiguranje može biti u **obliku novčanog pologa** ili ga može položiti **jamac**;
- može biti **pojedinačno** kojim je pokriven jedan postupak proвозa,
- ili **zajedničko** kojim je pokriveno nekoliko postupaka.

Pojedinačno osiguranje

može biti u obliku:

- kupona koji jamac izdaje korisnicima postupka ili
- obliku obveze jamca
- novčanog pologa (gotovinski polog)

- u obliku kupona (TC32)
 - svaki kupon obuhvaća iznos od 10 000 eura, za koji je jamac odgovoran s rokom valjanosti od 1 godine.

- osiguranje u obliku preuzete obveze jamca
 - odobrava jamstveni carinski ured u kojem se polaže osiguranje (u RH: Središnji ured)
 - jamac može u bilo kojem trenutku otkazati preuzetu obvezu;
 - otkazivanje ne utječe na robu koja je u trenutku stupanja otkazivanja na snagu već stavljena u carinski postupak i koja je još uvijek u carinskom postupku.

- novčani polog (gotovinski polog)
 - uplaćuje se na evidentni račun PCU-a;
 - polog se vraća nakon podnošenja robe odredišnom uredu

Zajedničko osiguranje

- zajedničko osiguranje može se položiti samo u obliku **preuzete obveze jamca**;
- uz prethodno odobrenje CURH-a,
- odobrava se na zahtjev osobe ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 95. st. 1. CZU;
- odobrava se za više od jedne proвозne operacije;
- može se odobriti u potpunom iznosu (100 %), sa smanjenim iznosom osiguranja (50%, 30%) ili uz potpuno oslobodjenje od polaganja osiguranja (0%);
- jamstveni carinski ured provjerava uvjete i izdaje GRN i jednu ili više pristupnih šifri korisniku postupka;
- nadzor dijela referentnog iznosa koji pokriva iznos uvozne ili izvozne carine i drugih davanja plativih u vezi s uvozom ili izvozom robe osigurava se revizijom od strane jamstvenog ureda.

Iznos osiguranja duga

- iznos osiguranja mora pokriti potpuni iznos (carinskog) duga koji može nastati, sukladno odredbama članka 89. CZU-a;
- osiguranje se u pravilu izračunava na temelju najviših stopa primjenjivih na takvu robu u zemlji otpreme;
- izračun uključuje sve carine i ostala davanja, npr. trošarine i PDV, koji su primjenjivi na tu robu pri uvozu;
- najviše stope za carine proizlaze iz konvencionalnih stopa, ne uzimajući u obzir povlastice, za koje je pri puštanju u slobodni promet potrebno pružiti dokaz pri puštanju u slobodni promet, npr. povlaštena stopa ili kvota;
- iznos osiguranja provjerava se:
 - kroz sustav osiguranja
 - ili „ručno“ akcijom koja je u nadležnosti carinika

Zakonsko oslobođenje od polaganja osiguranja

- ▶ roba koja se prevozi Rajnom, vodnim putovima Rajne, Dunavom ili vodnim putovima Dunava;
- ▶ roba koja se prevozi fiksnim instalacijama;
- ▶ roba stavljena u provozni postupak upotrebom pojednostavnjene elektroničke prijevozne isprave za zračni i pomorski prijevoz (potonje se odnosi samo na provozni postupak Unije);
- ▶ u Uniji – kada iznos uvozne carine ne premašuje prag statističke vrijednosti za deklaracije utvrđene u članku 3. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 471/2009 o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama (SL L 152, 16.6.2009., str. 23.);
- ▶ u Uniji – države, tijela regionalne i lokalne vlasti ili druga javnopravna tijela, u pogledu aktivnosti u kojima sudjeluju kao javna tijela.

Pojednostavnjenja

- Ovlašteni primatelj;
- Ovlašteni pošiljatelj;
- Posebne vrste plombi;
- uporaba proвозne deklaracije sa smanjenim setom podataka:
 - željeznički promet,
 - zračni ili pomorski prijevoz robe ako se elektronička prijevozna isprava ne upotrebljava kao proвозna deklaracija
- uporaba elektroničke prijevozne isprave kao proвозne deklaracije za zračni prijevoz;
- uporaba elektroničke prijevozne isprave kao proвозne deklaracije za pomorski prijevoz;
 - Oslobođenje od polaganja jamstva

Pojednostavnjenja-ovlašteni primatelj i pošiljatelj

- gospodarski subjekti obavljaju sve postupke u vlastitim prostorijama i razmijene podatke s carinom u elektroničkom obliku;
- preduvjet za primjenu odobrenja je posjedovanje odgovarajućih elektroničkih sustava za razmjenu informacija u NCTS-u s otpremnim i odredišnim carinskim uredima.
 - ovlašteni pošiljatelj
 - ovlašteni primatelj

Pitanja?

tatjana.brncic@carina.hr
Customs administration
Republic of Croatia